

Nr 7

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1958/59 under sjunde huvudtiteln, avseende anslagen inom finansdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.
(5:e avd.)

Finansdepartementet

1:o) **Finansdepartementet:** Avlöningar. Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 under sjunde huvudtiteln (punkt 1, s. 1 och 2 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1958) föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att företaga av departementschefen förordade ändringar i den för finansdepartementet gällande personalförteckningen, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för finansdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59, *dels* ock till Finansdepartementet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 3 298 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 2 717 000 kronor. Kungl. Maj:ts förslag innebär, förutom vissa automatiska kostnadsförändringar,

att på grund av ökad arbetsbelastning inom statsdepartementens organisationsavdelning en tjänst som assistent i Ae 12 inrättas därstädes;

att en kontorsbiträdestjänst i reglerad befordringsgång inrättas vid statsdepartementens kassakontor;

att — i enlighet med vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor — en kanslissekreterartjänst i Ao 19 utbyts mot en förste kanslissekreterartjänst i Ao 23, en tjänst som kontorsskrivare i Ao 13 uppflyttas till kassörstjänst i Ao 15, en tjänst som kansliskrivare i Ae 10 ändras till förste kansliskrivartjänst i Ae 12 samt två kontorsbiträdestjänster utbyts mot kanslibiträdestjänster i Ae 7;

att två förste kanslissekreterartjänster i Ae 23 ordinarie sätts och att en sådan tjänst i Ag 23 omändras till extra ordinarie;

att enligt grunderna för den reglerade befordringsgången för biträdespersonal två kontorsbiträdestjänster i Ao 5 uppförs på personalförteckningen;

samt att medelsanvisningen under anslagsposten till ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft uppräknas med 100 000 kronor till 450 000

kronor med hänsyn till de höjda lönerna och då denna post för innevarande budgetår beräknats alltför snävt.

Anslaget beräknas sålunda:

avlöning till departementschefen 47 200 (+ 9 500);
 avlöningar till ordinarie tjänstemän 916 000 (+ 183 400);
 ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft 450 000 (+ 100 000);
 avlöningar till övrig icke-ordinarie personal 1 492 000 (+ 417 500);
 rörligt tillägg 392 800 (— 129 400).

Anslaget föreslås alltså uppfört med 3 298 000 (+ 581 000).

Utskottet. Med erinran att riksdagen numera bifallit Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under för flera huvudtitlar gemensamma frågor framlagda förslag i förevarande avseende och då vad Kungl. Maj:t i övrigt i detta sammanhang föreslagit inte givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i finansdepartementets personalförteckning företaga de ändringar som i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1958 angivits,

b) godkänna följande avlöningsstat för finansdepartementet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöning till departementschefen	47 200
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	916 000
3. Ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft, <i>förslagsvis</i>	450 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal . .	1 492 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	392 800

Summa kronor 3 298 000

c) till *Finansdepartementet*: *Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 3 298 000 kronor.

2:o) *Finansdepartementet*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 3), vilket innebär en anslagsökning med 84 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Finansdepartementet*: *Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 903 000 kronor.

Allmänna centrala ämbetsverk m. m.

3:o) *Kammarkollegiet*: *Avlöningar*. Kungl. Maj:t har (punkt 3, s. 4—6) föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att i den för kammar-

kollegiet gällande personalförteckningen avföra tre kontorsbiträdestjänster i Ao 5, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för kammarkollegiet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59, dels ock till Kammarkollegiet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 1 156 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 942 300 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, förutom vissa automatiska kostnadsförändringar,

att — i anledning av den av 1957 års riksdag beslutade pastoratsindelningsreformen — medel beräknas dels för avlöning till en extra föredragande i 23 lönegraden, en extra amanuens och ett extra kontorsbiträde i reglerad befördringsgång, dels ock för månadsarvoden åt två adjungerade ledamöter (representanter för de kyrkliga intressena);

samt att tre kontorsbiträdestjänster avförs ur kammarkollegiets personalförteckning.

Anslaget beräknas sålunda:

avlöningar till ordinarie tjänstemän 645 000 (+ 129 000) kronor;
 arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, 8 000 (+ 8 000) kronor;
 avlöningar till övrig icke-ordinarie personal 346 000 (+ 133 400) kronor;
 rörligt tillägg 157 000 (— 56 700) kronor.

Anslaget föreslås sålunda uppfört med 1 156 000 (+ 213 700) kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i den för kammarkollegiet gällande personalförteckningen avföra tre kontorsbiträdestjänster i Ao 5;

b) godkänna följande avlöningsstat för kammarkollegiet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	645 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	8 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	346 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	157 000

Summa kronor 1 156 000

c) till Kammarkollegiet: Avlöningar för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 156 000 kronor.

4:o) **Kammarkollegiet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 6 och 7), vilket innebär en anslagsökning med 11 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kammarkollegiet: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 100 200 kronor.

5:o) **Statskontoret: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 7—9) föreslagit riksdagen att *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statskontoret, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59, *dels ock* till Statskontoret: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 1 964 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 1 632 500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, förutom vissa automatiska kostnadsförändringar,

att ett belopp om 60 000 kronor, avsett för provisoriska personalförstärkningar, beräknas under anslaget;

samt att — i enlighet med vad chefen för civildepartementet härutinnan förordat vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor — en tjänst som maskinoperatör i Ag 9 inrättas, varvid medel inte behöver beräknas för motsvarande tjänst i Ao 7.

Anslaget beräknas på följande sätt:

avlöningar till ordinarie tjänstemän 1 091 000 (+ 237 500) kronor;

avlöningar till icke-ordinarie personal 605 000 (+ 202 500) kronor;

rörligt tillägg 268 000 (— 108 500) kronor.

Anslaget föreslås alltså uppfört med 1 964 000 (+ 331 500) kronor.

Utskottet. Med erinran att riksdagen numera bifallit Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under för flera huvudtitlar gemensamma frågor framlagda förslag i förevarande avseende och då vad Kungl. Maj:t i övrigt föreslagit inte givit utskottet anledning till erinran hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statskontoret, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 091 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	605 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	268 000

Summa kronor 1 964 000

b) till *Statskontoret: Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 964 000 kronor.

6:o) **Statskontoret: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 9 och 10), vilket innebär en anslagsökning med 38 600 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statskontoret: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 358 000 kronor.

7:o) **Kammarrätten: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 7, s. 10—13) föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga vissa av departementschefen förordade ändringar i den för kammarrätten gällande personalförteckningen, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för kammarrätten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59, *dels ock* till Kammarrätten: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 2 776 200 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 2 431 200 kronor. Kungl. Maj:ts förslag innebär, förutom vissa automatiska utgiftsstegringar,

att en tjänst som kansliskrivare (divisionsassistent) i Ae 10 inrättas, i samband varmed en byråsekreterartjänst i Ao 19 indras;

att två ordinarie byråsekreterartjänster i Ao 19 förs på övergångsstat;

att en kanslibiträdestjänst i Ae 7 å postexpeditionen omändras till ordinarie;

att fem ordinarie kontorsbiträdestjänster utbyts mot extra ordinarie tjänster;

samt att fastighetstaxeringsdivisionen under kommande ordinarie session förstärks med två extra assessorer och två extra kontorsbiträden.

Anslaget beräknas sålunda:

avlöningar till ordinarie tjänstemän 1 215 000 (+ 214 000) kronor;

arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, 40 000 (+ 21 000) kronor;

avlöningar till övrig icke-ordinarie personal 1 144 200 (+ 274 000) kronor; rörligt tillägg 377 000 (— 164 000) kronor.

Anslaget föreslås alltså uppfört med 2 776 200 (+ 345 000) kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att företaga de ändringar i den för kammarrätten gällande personalförteckningen som följer av vad i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1958 anförts;

b) godkänna följande avlöningsstat för kammarrätten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . .	1 215 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	40 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	1 144 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	377 000

Summa kronor 2 776 200

c) till *Kammarrätten: Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 2 776 200 kronor.

8:o) **Kammarrätten: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, s. 13), vilket innebär en anslagsökning med 5 400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kammarrätten: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 94 000 kronor.

9:o) **Kammarrätten: Kammarrättens årsbok.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, s. 14), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kammarrätten: Kammarrättens årsbok* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 8 000 kronor.

10:o) **Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 10, s. 14—23) föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att företaga av departementschefen förordade ändringar i den för statistiska centralbyrån gällande personalförteckningen, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statistiska centralbyrån, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59, *dels* ock till Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 3 254 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 2 627 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, förutom vissa automatiska kostnadsförändringar,

att för förstärkning av biträdespersonalen avses fyra nya extra kontorsbiträdestjänster, varvid dock uppräknningen av anslaget för nästa budgetår kunnat begränsas till medel för tre kontorsbiträdestjänster;

att en tjänst som kontorsskrivare i Ag 13 inrättas på centralbyråns kansli;

att medel beräknas för ytterligare en och en halv telefonisttjänst i Ae 5;

att två kanslibiträdestjänster i Ae 7 omändras till ordinarie;

att antalet ordinarie kontorsbiträdestjänster i personalförteckningen ökas med fem;

samt att tjänsterna som förste aktuarie i Ag 21 (ledare för universitetsstatistiken) och byrådirektör i Ag 24 (chef för utredningsinstitutet) ändras till extra ordinarie tjänster.

Anslaget beräknas sålunda:
 avlöningar till ordinarie tjänstemän 1 856 000 (+ 441 300) kronor;
 avlöningar till icke-ordinarie personal 949 000 (+ 317 600) kronor;
 rörligt tillägg 449 000 (— 131 900) kronor.

Anslaget föreslås sålunda uppfört med 3 254 000 (+ 627 000) kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att företaga de ändringar i den för statistiska centralbyrån gällande personalförteckningen som följer av vad i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1958 anförts;

b) godkänna följande avlöningsstat för statistiska centralbyrån, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 856 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	949 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	449 000
	Summa kronor 3 254 000

c) till Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 3 254 000 kronor.

11:o) Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal vid 1960 års folkräkning. Kungl. Maj:t har (punkt 11, s. 23 och 24) föreslagit riksdagen att till Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal vid 1960 års folkräkning för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 122 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 30 000 kronor.

Statistiska centralbyrån har erinrat om att någon folkräkning inte anordnades år 1955 och att därför en helt ny folkräkningsorganisation nu måste byggas upp.

Utskottet, som inte funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal vid 1960 års folkräkning* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 122 000 kronor.

12:o) *Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal vid 1958 års valstatistik*. Kungl. Maj:t har (punkt 12, s. 24 och 25) föreslagit riksdagen att till *Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal vid 1958 års valstatistik* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 76 100 kronor.

Statistiken över kommunalvalen hösten 1958 föreslås få en vidgad omfattning i jämförelse med statistiken för samma val hösten 1954. Sålunda planeras en ökad regional redovisning i syfte att underlätta en valstatistisk analys. Avsikten är att utnyttja erfarenheter från en liknande bearbetning, som utförts vid 1956 års statistik över riksdagsmannavalen. Lönekostnaden för utvidgningen beräknas till ca 4 000 kronor, vartill kommer ett mindre belopp för den maskinella bearbetningen. Ledaren för valstatistiken föreslås förordnad under tio månader och placerad i Ag 21. Vidare föreligger behov av en kontorist i Ag 9 under samma tid samt av sex kontorsbiträden under nio månader.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må till *Statistiska centralbyrån: Avlöningar till personal vid 1958 års valstatistik* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 76 100 kronor.

13:o) *Statistiska centralbyrån: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 25—27), vilket innebär en anslagsminskning med 41 600 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statistiska centralbyrån: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 957 600 kronor.

14:o) *Statistiska centralbyrån: Bibliotekets underhåll*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, s. 27), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statistiska centralbyrån: Bibliotekets underhåll* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 8 000 kronor.

15:o) *Statistiska centralbyrån: Kostnader för vissa provundersökningar för omläggning av metoden för skördeuppskattningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, s. 27 och 28), vilket innebär en anslagsökning med 1 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statistiska centralbyrån: Kostnader för vissa provundersökningar för omläggning av metoden för skördeuppskattningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

16:o) **Statistiska centralbyrån: Utredningsinstitutet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16, s. 29), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statistiska centralbyrån: Utredningsinstitutet* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

17:o) **Statistiska centralbyrån: Maskincentralen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17, s. 29 och 30), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statistiska centralbyrån: Maskincentralen* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

18:o) **Folkbokföringen: Ersättningar till kyrkobokföringsinspektörer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18, s. 30), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Folkbokföringen: Ersättningar till kyrkobokföringsinspektörer* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 47 000 kronor.

19:o) **Folkbokföringen: Ersättning till Stockholms stad för vissa kostnader för folkbokföringen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, s. 30 och 31), vilket innebär en anslagsminskning med 617 000 kronor, sammanhängande med att ett för innevarande år upptaget engångsbelopp bortfaller, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Folkbokföringen: Ersättning till Stockholms stad för vissa kostnader för folkbokföringen* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 61 000 kronor.

20:o) **Folkbokföringen: Ersättning till Göteborgs stad för vissa kostnader för folkbokföringen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20, s. 31), vilket innebär en anslagsökning med 6 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Folkbokföringen: Ersättning till Göteborgs stad för vissa kostnader för folkbokföringen* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 57 000 kronor.

21:o) **Folkbokföringen: Ersättning till Malmö stad för vissa kostnader för folkbokföringen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, s. 31 och 32), vilket innebär en anslagsökning med 3 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Folkbokföringen: Ersättning till Malmö stad för vissa kostnader för folkbokföringen* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 29 000 kronor.

22:o) **Folkbokföringen: Viss tillfällig personal vid länsstyrelserna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22, s. 32), vilket innebär en av automatiska kostnadsförändringar orsakad anslagsökning med 118 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Folkbokföringen: Viss tillfällig personal vid länsstyrelserna m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 600 000 kronor.

23:o) **Folkbokföringen: Inköp av maskiner m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23, s. 32 och 33), vilket innebär en anslagsminskning med 120 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Folkbokföringen: Inköp av maskiner m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 17 000 kronor.

24:o) **Riksräkenskapsverket: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24, s. 33 och 34), vilket innebär en till större delen av automatiska utgiftsstegringar betingad anslagsökning med 404 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i riksräkenskapsverkets personalförteckning avföra tre kontorsbiträdestjänster i Ao 5;

b) godkänna följande avlöningsstat för riksräkenskapsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	1 435 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	1 050 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	396 000

Summa kronor 2 881 000

c) till *Riksräkenskapsverket: Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 2 881 000 kronor.

25:o) **Riksräkenskapsverket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 25, s. 34 och 35), vilket innebär en anslagsökning med 15 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksräkenskapsverket: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 483 000 kronor.

26:o) **Konjunkturinstitutet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26, s. 36—39) — vilket innebär en huvudsakligen av auto-

matiska utgiftsstegringar betingad anslagsökning med 52 100 kronor samt, i fråga om tjänsteförändringar, att en extra ordinarie kontorsbiträdestjänst omändras till ordinarie och en extra expeditionsvaktstjänst till extra ordinarie och att en extra amanuensstjänst utbyts mot tjänst i reglerad befordringsgång — hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i konjunkturinstitutets personalförteckning uppföra en kontorsbiträdestjänst i Ao 5;

b) godkänna följande avlöningsstat för konjunkturinstitutet, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	113 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	323 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	52 900
Summa kronor	493 700

c) till *Konjunkturinstitutet*: *Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 493 700 kronor.

27:o) **Konjunkturinstitutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27, s. 39 och 40), vilket innebär en anslagsminskning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Konjunkturinstitutet*: *Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

28:o) **Konjunkturinstitutet: Särskilda undersökningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 28, s. 40—43) föreslagit riksdagen att till *Konjunkturinstitutet*: Särskilda undersökningar för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 160 000 kronor. Kungl. Maj:ts förslag innebär,

att för den på företagsenkäter baserade konjunkturbarometern anvisas 38 000 kronor;

att för arbetet med nationalräkenskapen anvisas 62 000 kronor;

att för anordnande av ytterligare en sparundersökning anvisas 170 000 kronor;

samt att för täckande av återstående kostnader för 1958 års sparundersökning anvisas 30 000 kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må till *Konjunkturinstitutet: Särskilda undersökningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

29:o) **Konjunkturinstitutet: Kostnader för Konjunkturjournalen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, s. 43), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Konjunkturinstitutet: Kostnader för Konjunkturjournalen* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 38 000 kronor.

30:o) **Statens sakrevision: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 30, s. 44), vilket innebär en anslagshöjning med 75 000 kronor, huvudsakligen orsakad av automatiska kostnadsförändringar, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens sakrevision, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	35 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	50 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	547 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	77 600

Summa kronor 710 000

b) till *Statens sakrevision: Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 710 000 kronor.

31:o) **Statens sakrevision: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31, s. 45), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens sakrevision: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 55 000 kronor.

32:o) **Statens organisationsnämnd: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, s. 45 och 46), vilket innebär en huvudsakligen av automatiska kostnadsförändringar orsakad anslagshöjning med 100 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens organisationsnämnd, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	80 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	45 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	1 236 300
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	94 500

Summa kronor 1 457 000

b) till *Statens organisationsnämnd*: Avlöningar för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 457 000 kronor.

33:o) *Statens organisationsnämnd*: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, s. 46 och 47), vilket innebär en anslagsökning med 10 200 kronor, hemställer utskottet

att riksdagen må till *Statens organisationsnämnd*: Omkostnader för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 239 800 kronor.

34:o) *Statens organisationsnämnd*: Försöksverksamhet. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, s. 47 och 48), vilket innebär att ifrågasvarande anslag — för innevarande år uppfört med 200 000 kronor — med hänsyn till förefintliga reservationer uppförs med allenast ett formellt belopp av 100 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens organisationsnämnd*: Försöksverksamhet för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

Skatte- och kontrollväsen

35:o) Tullverket: Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen. Kungl. Maj:t har (punkt 35, s. 49—53) föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att i generaltullstyrelsens personalförteckning företaga av departementschefen förordade ändringar, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för generaltullstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59, *dels* ock till Tullverket: Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 3 620 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 3 005 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, förutom vissa automatiska kostnadsförändringar,

att en förste byråsekreterartjänst i Ao 23 för handläggning av vissa internationella ärenden nyinrättas;

att en ny kontoristtjänst i Ao 9 tillförs revisionsavdelningen;

att en tjänst som förste byråinspektör i Ao 23 å styrelsens tullvärdekontor nyinrättas;

samt att — i enlighet med vad chefen för civildepartementet anført vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor — en tjänst som byråingenjör i Ao 23 och en ordinarie kanslibiträdestjänst omändras till befattning som byrådirektör i Ao 24 resp. kontorist i Ao 9.

Anslaget beräknas sålunda:

avlöningar till ordinarie tjänstemän 2 227 000 (+ 583 500) kronor;

arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, 1 800 (+ 300) kronor;

avlöningar till tillfälliga biträden m. m. vid statistiska avdelningen, oförändrat 21 200 kronor;

avlöningar till övrig icke-ordinarie personal 873 400 (+ 226 700) kronor;

rörligt tillägg 496 600 (— 195 500) kronor.

Anslaget föreslås alltså uppfört med 3 620 000 (+ 615 000) kronor.

Utskottet. Med erinran att riksdagen numera bifallit Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under för flera huvudtitlar gemensamma frågor framställda förslag i förevarande avseende får utskottet, med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag i övrigt, hemställa,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i generaltullstyrelsens personalförteckning företaga de ändringar som följer av vad i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1958 anförts;

b) godkänna följande avlöningsstat för generaltullstyrelsen, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 227 000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	1 800
3. Avlöningar till tillfälliga biträden m. m. vid statistiska avdelningen, <i>förslagsvis</i>	21 200
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	873 400
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	496 600

Summa kronor 3 620 000

c) till *Tullverket*: Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 3 620 000 kronor.

36:o) Tullverket: Avlöningar till befattningshavare å tullstaten. Kungl. Maj:t har (punkt 36, s. 53—61) föreslagit riksdagen att *dels* bemyndiga Kungl. Maj:t att företaga av departementschefen förordade ändringar i den för tullstaten gällande personalförteckningen, *dels* godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för tullstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59, *dels ock* till Tullverket: Avlöningar till befattningshavare å tullstaten för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 64 659 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 55 693 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, förutom vissa automatiska kostnadsförändringar,

att — i enlighet med vad chefen för civildepartementet anfört vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor — tullförvaltartjänsten i Uddevalla uppflyttas från Ao 21 till Ao 23, en tjänst som tullöveruppsyningsman i Ao 12 vid tullkammaren i Karlshamn ändras till tullmästartjänst i Ao 14, en befattning som förste tulluppsyningsman i Ao 10 vid centraltullkammaren i Malmö uppflyttas till tjänst som tullöveruppsyningsman i Ao 12, en kontoristtjänst i Ao 9 och en kanslibiträdestjänst i Ao 7, båda vid centraltullkammaren i Göteborg, utbytes mot tjänster som kansliskrivare i Ao 10 resp. kontorist i Ao 9, två kustuppsyningsmanstjänster i Ao 9 vid kustposteringsarna Kivik och Ålabodarna uppflyttas till förste kustuppsyningsmanstjänster i Ao 10 samt en förste gränsuppsyningsmanstjänst i Ao 10 vid Hån uppflyttas till tjänst som gränsöveruppsyningsman i Ao 12;

att ordinarie sättnings sker av en gränstullmästartjänst vid gränsdistriktchefsexpeditionen i Haparanda, fem kontoristtjänster och 14 kanslibiträdestjänster samt att utbyte sker av 51 ordinarie tullvakttjänster och åtta sådana kustvakttjänster mot samma antal extra ordinarie tjänster;

att fyra ordinarie tullkontrollörstjänster i Ao 19 vid lokaltullförvaltningen och fem ordinarie förste tullkontoristtjänster i Ao 13 inrättas;

att — för frigörande av tullkontoristutbildad personal vid centraltullkammaren i Göteborg för mera kvalificerade göromål — en kontoristtjänst i Ao 9 för kassagöromål inrättas därstädes;

att — i anslutning till avsett inrättande av en tullstation i Marstrand — en tjänst som tullöveruppsyningsman i Ao 12, två tjänster som tulluppsyningsman i Ao 9 och en tjänst som tullvakt i Ao 8 inrättas därstädes i utbyte mot en kustöveruppsyningsman i Ao 12, två kustuppsyningsmän i Ao 9 och en kustvakt i Ao 8, varvid en kustvakttjänst i Ao 7 indras;

samt att en tullmästartjänst i Ao 14 vid tullkammaren i Haparanda och två tullöveruppsyningsmanstjänster i Ao 12 vid centraltullkammaren i Stockholm och tullkammaren i Västerås inrättas, varemot tre tulluppsyningsmanstjänster i Ao 9 indras.

Anslaget beräknas sålunda:

avlöningar till ordinarie tjänstemän 45 747 000 (+ 10 617 000) kronor;

avlöningar till icke-ordinarie personal 10 227 000 (+ 2 075 000) kronor; rörligt tillägg 8 685 000 (— 3 726 000) kronor.

Anslaget föreslås sålunda skola upptas till 64 659 000 (+ 8 966 000) kronor.

Utskottet. Under erinran om att riksdagen numera bifallit Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under för flera huvudtitlar gemensamma frågor framställda förslag i förevarande avseende och då Kungl. Maj:ts förslag under nu föreliggande punkt ej givit utskottet anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att företaga de ändringar i den för tullstaten gällande personalförteckningen, som följer av vad i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1958 anförts;

b) godkänna följande avlöningsstat för tullstaten, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	45 747 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	10 227 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	8 685 000

Summa kronor 64 659 000

c) till *Tullverket*: *Avlöningar till befattningshavare å tullstaten* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 64 659 000 kronor.

37:o) *Tullverket*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, s. 61—64), vilket innebär en anslagsminskning med 232 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande omkostnadsstat för *tullverket*, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Omkostnadsstat

1. Sjukvård m. m., <i>förslagsvis</i>	230 000
2. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	1 400 000
3. Expenser, <i>förslagsvis</i>	2 840 000
4. Publikationstryck, <i>förslagsvis</i>	177 000
5. Särskilda utgifter	3 000
6. Övriga utgifter, <i>förslagsvis</i>	2 729 000

Summa kronor 7 379 000

b) till *Tullverket: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 7 379 000 kronor.

38:o) *Tullverket: Anskaffning av viss materiel*. Kungl. Maj:t har (punkt 38, s. 64—69) föreslagit riksdagen att till *Tullverket: Anskaffning av viss materiel* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 650 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 650 000 kronor. *Generaltullstyrelsen* har hemställt, att för ifrågavarande ändamål måtte för nästkommande budgetår anvisas ett reservationsanslag av 850 000 kronor, därav för större motorbåtar 640 000 kronor, för smärre motorbåtar, motorfordon m. m. 80 000 kronor, för radioanläggningar 80 000 kronor samt för radaranläggningar 50 000 kronor.

Sedan Kungl. Maj:t den 7 juni 1956, under erinran om vad statsutskottet anfört i sitt utlåtande 1956: 115, uppdragit åt *generaltullstyrelsen* att överväga frågan om kustbevakningens framtida organisation har styrelsen i skrivelse den 27 september 1957 lämnat en redogörelse i ämnet. Beträffande de olika momenten i nämnda redogörelse, avseende organisationen, båtmaterielen, radiosambandstjänsten, arbetsuppgifterna och internationellt samarbete, får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet, s. 65—68.

Departementschefen har anfört följande.

»Innan jag redovisar mitt ställningstagande till *generaltullstyrelsens* äskanden om medel för anskaffning av materiel under budgetåret 1958/59 vill jag beröra riksdagens år 1955 församlade revisorers uttalande om tullverkets kustbevakning (§ 20 i revisorernas år 1955 avlämnade berättelse). På anförda skäl ansåg revisorerna, att kustbevakningsorganisationen borde omprövas. Statsutskottet instämde i huvudsak i åtskilliga av de av revisorerna framförda synpunkterna men förordade, att de undersökningar som kunde anses erforderliga skulle företas inom *generaltullstyrelsen*. (SU 1956: 115). Utskottets utlåtande föranledde ingen erinran från riksdagens sida. Kungl. Maj:t uppdrog sedermera åt *generaltullstyrelsen* att verkställa en utredning i ämnet. Som jag tidigare meddelat föreligger nu resultatet av denna utredning. Härav framgår att ett flertal kustposterings dragits in och att arbetsuppgifterna övertagits av lokaltullförvaltningen. Beträffande kustbevakningens båtmateriel har *generaltullstyrelsen* påvisat behovet av en snabb anpassning till den tekniska utvecklingen och svårigheterna att genom ett långsiktigt byggnadsprogram ange behovet av ersättningsanskaffningar. Styrelsen har även redogjort för det nära samarbete som tullverket har med statspolisen samt betonat kustbevakningens betydelse för jakt- och fisketillsynen samt för sjö- och flygräddningstjänsten.

Jag ansluter mig till de synpunkter *generaltullstyrelsen* framfört om kustbevakningens organisation och uppgifter. Den av styrelsen lämnade redogörelsen visar, att en successiv rationalisering skett av denna organisation. Jag

anser, att även den fortsatta översynen bör ske inom ramen för styrelsens normala utredningsverksamhet. Man kan således förvänta, att styrelsen i sina årliga anslagsäskanden framlägger de förslag till ändringar som den framtida utvecklingen kan påkalla. Syftet med riksdagens framställning torde härigenom bli tillgodosett.

Beträffande generallullstyrelsens anslagsäskanden för budgetåret 1958/59 vill jag förorda ett anslag av samma storlek som för innevarande budgetår eller 650 000 kronor. Såsom tidigare skett torde det böra ankomma på Kungl. Maj:t att sedermera efter förslag av styrelsen fastställa dispositionsplan för anslaget med beaktande av då föreliggande omständigheter.»

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Danmans* (I: 170) och den andra inom andra kammaren av herrar *Christenson* i Malmö och *Olofson* (II: 193), i vilka motioner hemställts, att riksdagen till Tullverket: Anskaffning av viss materiel för budgetåret 1958/59 måtte anvisa ett reservationsanslag av 450 000 kronor.

Till stöd för ifrågavarande förslag erinras i motionen II: 193 om 1955 års statsrevisorers uttalande och därav föranledda åtgärder samt anföres följande.

I årets statsverksproposition redovisas resultatet av generallullstyrelsens överväganden. Det framgår härav att det visat sig möjligt — såsom revisorerna förutsatte — att i ganska väsentliga avseenden minska kustbevakningsorganisationen. Vad beträffar båtmaterielen anser styrelsen emellertid på anförda skäl, att det är mycket vanskligt att uppgöra en långtidsplan för ersättningsbyggande. Styrelsen har för nästa budgetår för större motorbåtar och annan materiel hemställt om ett belopp av 850 000 kronor; Kungl. Maj:t har härför upptagit 650 000 kronor.

För vår del anser vi det emellertid påkallat, att mera preciserade planer för ersättningsanskaffning av båtar uppgöres och att riksdagen bör beredas tillfälle att mera i detalj än vad nu är möjligt pröva de förslag härutinnan generallullstyrelsen kan komma att framlägga. Vi anser detta motiverat bl. a. på grund därav, att det är önskvärt att anskaffningen av båtar sker under noga hänsynstagande även till bl. a. marinens behov; denna samordning bör dock icke ske utan att riksdagen underställts förslagen härom. I avvaktan på att så sker synes det tillräckligt om för ifrågavarande ändamål för nästa budgetår upptages ett till 450 000 kronor reducerat belopp.

Utskottet. Såsom av den i statsrådsprotokollet lämnade redogörelsen framgår föreligger numera resultatet av den utredning rörande kustbevakningens organisation, som verkställdes med föranledande av 1955 års statsrevisorers uttalande och 1956 års riksdags beslut i ämnet. Utskottet har för sin del inte funnit anledning till någon erinran mot departementschefens i det föregående återgivna ståndpunktstagande i denna fråga.

Vad beträffar det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet för nästa budgetår, 650 000 kronor, är detta av samma storleksordning som det för innevarande budgetår anvisade. I sina anslagsäskanden har generallullstyrelsen kalkylerat med ett anslagsbehov av 850 000 kronor. Därvid har styrelsen, till den del anslaget avser båtmaterielen, med beaktande av dennas ålder räknat

med att en kritisk period för kustbevakningens båtbestånd kommer att inträda i början av 1960-talet. Mot bakgrunden härav liksom även med tanke på de jämförelsevis blygsamma belopp, varöver styrelsen tidigare förfogat — något som otvivelaktigt medfört ett uppdämt behov i fråga om materielanskaffningen — synes den av Kungl. Maj:t gjorda anslagsberäkningen knappast kunna underskridas utan att kustbevakningens effektivitet äventyras. Härvid är även att beakta, att den på sistone inledda skärpta beskattningen av alkohol- och tobaksvaror kan tänkas komma att ställa ökade krav på kustbevakningsorganisationen i dess smugglingsbekämpande verksamhet. I anledning av vad i motionerna I: 170 och II: 193 därom anförts vill utskottet framhålla, att det med hänsyn till rådande intima samarbete mellan tullverket och marinen torde finnas grundad anledning att räkna med att förefintliga möjligheter att för tullverkets räkning utnyttja sådan båtmaterial, varav marinen till äventyrs icke längre har behov, kommer att tillvaratas. Möjligheterna härvidlag är emellertid jämförelsevis begränsade på grund av nämnda materiels efter försvarets speciella krav avpassade utformning och bemanningsbehov.

Med hänsyn till det anförda finner sig utskottet böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag och kan alltså inte biträda det i motionerna I: 170 och II: 193 framställda yrkandet.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 170 och II: 193, till *Tullverket: Anskaffning av viss materiel* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 650 000 kronor.

39:o) **Kontrollstyrelsen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40, s. 73 och 74), vilket innebär en anslagsökning med 24 800 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kontrollstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 222 000 kronor.

40:o) **Kontrollstyrelsen: Kontrollstyrelsens lokalförvaltning.** Kungl. Maj:t har (punkt 41, s. 74—77) föreslagit riksdagen att till *Kontrollstyrelsen: Kontrollstyrelsens lokalförvaltning* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 2 297 500 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat under benämningen *Kontrollstyrelsen: Lokala skattekontrollen* uppfört med ett belopp av 1 815 400 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär förutom automatiska kostnadsförändringar att — i enlighet med vad chefen för civildepartementet anført vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor — en tjänst som kontrollör i Ae 19 förändras till befattning som överkontrollör i Ae 21;

att — i enlighet med vad som i fjolårets statsverksproposition förutsat-

tes och som av 1957 års riksdag lämnades utan erinran — för kontrollen över brännoljeskatten inrättas ytterligare fyra assistenttjänster i Ag 15 och två biträdestjänster i reglerad befordringsgång;

att för kontrollen av utskänkningskatten och av energiskatten anvisas resp. 4 000 kronor och 114 352 kronor;

samt att, beträffande omkostnaderna, anslagsposten till reseersättningar uppräknas med 110 000 kronor och delposten till övriga expenser med 15 000 kronor.

Utskottet. Under erinran att riksdagen numera bifallit Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under för flera huvudtitlar gemensamma frågor framställda förslag i förevarande avseende och då vad Kungl. Maj:t under nu föreliggande punkt föreslagit inte givit utskottet anledning till erinran hemställer utskottet,

att riksdagen må till Kontrollstyrelsen: Kontrollstyrelsens lokalförvaltning för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 2 297 500 kronor.

41:o) **Mynt- och justeringsverket: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42, s. 77—80) — vilket innebär en huvudsakligen av automatiska utgiftsökningar betingad anslagsökning med 212 500 kronor och, i fråga om personalförändringar, att en förste ingenjör må anställas mot arvode, att en tjänst som packningsbiträde i Ag 4 inrättas samt att medel beräknas för en ingenjörstjänst i Ag 17 — hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för mynt- och justeringsverket, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ..	380 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	88 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	425 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	123 000
5. Avlöningar till förmän och arbetare, <i>förslagsvis</i> ..	692 400

Summa kronor 1 709 000

b) till *Mynt- och justeringsverket: Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 709 000 kronor.

42:o) **Mynt- och justeringsverket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43, s. 80 och 81), vilket innebär en anslagsökning med 19 000 kronor, vari inryms kostnaden för inköp av en räknemaskin, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Mynt- och justeringsverket: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 184 400 kronor.

43:o) *Mynt- och justeringsverket: Nyanskaffning av vissa maskiner m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44, s. 81 och 82), vilket innebär en anslagsökning med 4 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Mynt- och justeringsverket: Nyanskaffning av vissa maskiner m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 9 000 kronor.

44:o) *Statens justerare: Avlöningar.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45, s. 82 och 83), vilket innebär en huvudsakligen av automatiska utgiftsförändringar betingad anslagsökning med 115 800 kronor och, i fråga om personalförändringar, att två nya tjänster som justerare i Ae 19 inrättas, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens justerare, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	648 000
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	92 000
	Summa kronor 740 000

b) till *Statens justerare: Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 740 000 kronor.

45:o) *Statens justerare: Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, s. 84), vilket innebär en anslagsminskning med 900 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens justerare: Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 107 000 kronor.

46:o) *Riksskattenämnden: Avlöningar.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 47, s. 84 och 85), vilket innebär en av automatiska utgiftsförändringar betingad anslagshöjning med 44 400 kronor, hemställer utskottet, att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för riksskattenämnden, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> ...	106 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	39 000

3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	227 400
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	44 000

Summa kronor 417 000

b) till *Riksskattenämnden*: *Avlöningar* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 417 000 kronor.

47:o) *Riksskattenämnden*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48, s. 85 och 86), vilket innebär en anslagsminskning med 30 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Riksskattenämnden*: *Omkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 60 000 kronor.

48:o) *Avsättning till bankinspektionens fond. Avsättning till fondinspektionens fond. Avsättning till jordbrukskassetillsynens fond*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 49—51, s. 86), innebärande oförändrade medelsanvisningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1958/59 anvisa

a) till *Avsättning till bankinspektionens fond* ett förslagsanslag av 350 000 kronor;

b) till *Avsättning till fondinspektionens fond* ett förslagsanslag av 40 000 kronor;

c) till *Avsättning till jordbrukskassetillsynens fond* ett anslag av 100 000 kronor.

49:o) *Avsättning till sparbanksinspektionens fond*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, s. 86 och 87) och under erinran, att anslaget i gällande riksstat uppförts med 300 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Avsättning till sparbanksinspektionens fond* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 320 000 kronor.

50:o) *Tillsyn över sparbankernas förvaltning*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53, s. 87), vilket innebär en anslagsminskning med 29 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tillsyn över sparbankernas förvaltning* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kronor.

51:o) *Revision av sparbankernas förvaltning*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 54, s. 87), vilket innebär en anslagsökning med 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Revision av sparbankernas förvaltning* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 325 000 kronor.

52:o) **Stämpelomkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 55, s. 87 och 88), vilket innebär en anslagsökning med 55 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stämpelomkostnader* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 925 000 kronor.

53:o) **Kostnader för årlig taxering.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56, s. 88), vilket innebär en anslagsökning med 2 800 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för årlig taxering* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 17 500 000 kronor.

54:o) **Vissa kostnader för uppbördsväsendet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57, s. 88 och 89), vilket innebär en anslagsminskning med 70 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för uppbördsväsendet* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

55:o) **Ersättning till postverket m. fl. för bestyret med skatteuppbörden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 58, s. 89 och 90), vilket innebär en anslagsökning med 1 000 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till postverket m. fl. för bestyret med skatteuppbörden* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 7 800 000 kronor.

56:o) **Kostnader vid tillämpningen av avtal med främmande stat i beskattningsfrågor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59, s. 90), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader vid tillämpningen av avtal med främmande stat i beskattningsfrågor* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 kronor.

57:o) **Observations- och uppbördsprocenter m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, s. 91), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Observations- och uppbördsprocenter m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

Ersättningar för särskilda förmåner och rättigheter m. m.

58:o) **Ersättning till städerna för mistad tolag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61, s. 92), vilket innebär en av beräknad ökning av tullmedlen betingad anslagsökning med 1 000 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till städerna för mistad tolag* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 000 kronor.

59:o) **Städers friheter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 62, s. 92), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet, att riksdagen må till *Städers friheter* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

60:o) **Ersättning till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel. Vederlag för nedlagda utskänkingsrättigheter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 63 och 64, s. 92 och 93), vilka innebär det förra förslaget oförändrad medelsanvisning och det senare en anslagsminskning från 1 500 kronor till ett formellt belopp av 100 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1958/59 anvisa

a) till *Ersättning till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel* ett anslag av 3 100 000 kronor;

b) till *Vederlag för nedlagda utskänkingsrättigheter* ett förslagsanslag av 100 kronor.

61:o) **Bidrag till skattetyngda kommuner, m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 65, s. 93 och 94) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till skattetyngda kommuner, m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 5 500 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 3 000 000 kronor. Beträffande *departementschefens* uttalande får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet s. 93 och 94.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till skattetyngda kommuner, m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 5 500 000 kronor.

62:o) **Skatteersättning till kommunerna, m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 66, s. 95 och 96) föreslagit riksdagen att till *Skatteersättning till kommunerna, m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 580 000 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 295 000 000 kronor.

Enligt beslut vid 1957 års riksdag har de kommunala ortsavdragen höjts fr. o. m. år 1958. Såsom kompensation för den inkomstminskning som kommunerna härigenom åsamkas skall statsbidrag utgå till kommunerna. Under en första övergångstid av tre år — åren 1958, 1959 och 1960 — skall statsbidraget utgå till alla kommuner och då i princip utgöra full kompensation för den av ortsavdragshöjningen föranledda inkomstminskningen. Under de därefter följande fem åren — åren 1961—1965 — skall statsbidraget successivt minskas i en del kommuner samt i de beträffande tillgången på skatteunderlag bäst ställda kommunerna helt avvecklas. Frågan om en fortsatt reducering eller avveckling av statsbidraget i de kommuner, i vilka bidraget vid 1965 års utgång inte helt indragits, avses att utredas av särskilda sakkunniga i samband med problemet om en allmän kommunal skatteutjämning.

Den provisoriska skatteersättning i anledning av 1950 års ortsavdragsreform som utgått till kommunerna enligt förordning i ämnet den 1 juni 1951 (nr 568) är inarbetad i det nya statsbidraget. Ersättningen skall reduceras enligt samma grunder som gäller för det nya statsbidraget.

De närmare bestämmelserna på förevarande område återfinnes i kungörelsen den 16 maj 1957 (nr 205) angående skatteersättning i anledning av 1957 års ortsavdragsreform.

Vid anmälan av proposition i ämnet till fjolårets riksdag (nr 97) beräknades kostnaderna för ortsavdragsreformen under den tid fullt statsbidrag skulle utgå till ca 500 000 000 kronor för år, vartill kom kostnaderna för den hittills utgående provisoriska skatteersättningen.

På grundval av dessa beräkningar har för innevarande budgetår till skatteersättning till kommunerna, m. m. anvisats ett förslagsanslag av 295 000 000 kronor. I detta belopp inrymdes dels hälften av kostnaderna för ortsavdragsreformen för helt kalenderår, 250 000 000 kronor, och dels kostnaderna för den hittills utgående provisoriska skatteersättningen samt övergångsbidragen i anledning av kommunindelningsreformen, vilka kostnader beräknades till 46 800 000 kronor för hela budgetåret. De sammanlagda kostnaderna under innevarande budgetår beräknades alltså till 296 800 000 kronor. Med hänsyn till osäkerheten i beräkningarna avrundades detta belopp till 295 000 000 kronor.

Vid en beräkning av kostnaderna för nästa budgetår skall jämlikt bestämmelserna rörande skatteersättningen hänsyn tas till de utdebiteringssatser som kommunerna fastställt för kalenderåret 1958. Enligt nu föreliggande uppgifter har den genomsnittliga utdebiteringssatsen för år 1958 höjts i förhållande till år 1957. Detta medför även en ökning av kostnaderna för skatteersättningen i förhållande till vad tidigare beräknats. De belopp som under kalenderåret 1958 skall utbetalas till kommunerna såsom skatteersättning utgör jämlikt länsstyrelsernas i november 1957 lämnade uppgifter till riksräkenskapsverket 581 432 167 kronor.

Hälften av denna kostnad eller omkring 290 000 000 kronor faller på innevarande budgetår, då belastningen — med inräknande av den provisoriska

skatteersättningen för andra halvåret 1957 — således torde komma att överstiga de förut beräknade kostnaderna med närmare 20 000 000 kronor.

Beträffande nästa budgetår belöper därå dels omkring 290 000 000 kronor, utgörande hälften av nämnda skatteersättning för kalenderåret 1958, och dels skatteersättningen för första hälften av kalenderåret 1959. Kostnaden för sistnämnda kalenderår är beroende av kommunernas utdebiteringssatser för samma år och kan således nu inte närmare beräknas. Om man emellertid utgår från de för år 1958 fastställda utdebiteringssatserna, skulle skatteersättningen för år 1959 komma att uppgå till samma belopp som för år 1958, eftersom någon reducering av det tillskjutna skatteunderlaget inte skall göras för år 1959. Den på nästa budgetår belöpande andelen av kostnaden för kalenderåret 1959 skulle då kunna beräknas till samma storleksordning som beträffande andra hälften av kalenderåret 1958. Sammanlagt kan alltså kostnaderna för budgetåret 1958/59 beräknas till (290 000 000 + 290 000 000) 580 000 000 kronor.

Från anslaget bör liksom hittills även bestridas kostnaderna för bidrag enligt förordningen den 20 april 1951 (nr 219) angående övergångsbidrag i anledning av kommunindelningsreformen. Medelsbehovet för budgetåret 1958/59 för ifrågavarande bidrag, vilka är helt avvecklade efter år 1958, uppgår till omkring 1 500 kronor.

De sammanlagda kostnaderna under budgetåret 1958/59 för skatteersättning till kommunerna, m. m. skulle alltså enligt nu angivna beräkningsgrunder utgöra omkring 580 000 000 kronor.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herrar *Persson* i Svensköp och *Gustafsson* i Skellefteå väckt motion (II: 389), vari hemställts att riksdagen måtte i enlighet med vad statsutskottet uttalade vid ärendets prövning i fjol besluta fastställa ändrade grunder för statsbidraget till kommunerna i anledning av den senaste ortsavdragsreformen i syfte att motverka kommunal utgiftsexpansion och minska statens kostnader samt att vederbörande utskott måtte utarbeta dessa grunder med beaktande av vad i motionen anförts.

I fråga om motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet. Den av Kungl. Maj:t gjorda anslagsberäkningen för nästa budgetår har inte givit utskottet anledning till erinran, varför utskottet tillstyrker bifall till det föreliggande förslaget.

I motionen II: 389 görs gällande, att ökningen av de för år 1958 fastställda kommunala utdebiteringarna — i motionen angiven till i genomsnitt 1 krona 10 öre per skattekrona — skulle ha sin grund inte i det skattebortfall som orsakats av den i fjol beslutade höjningen av de kommunala ortsavdragen utan i en till följd av stegrad kommunal expansionstakt uppkommen ökning av kommunernas utgifter. Från denna utgångspunkt finner motio-

närerna det angeläget att grunderna för det här ifrågavarande statsbidraget till kommunerna omprövas, varvid främst förordas en begränsning av den tid av tre år, varunder kompensationsbidraget skall utgå oavkortat till samtliga kommuner. Ett härmed i sak likartat yrkande har framställts i de till bevillningsutskottet hänvisade, likalydande motionerna I: 194 och II: 233, i vilka — på motsvarande sätt som i två vid fjolårets riksdag väckta motioner — bl. a. föreslås, att riksdagen ville besluta att full compensation till kommunerna för skatteunderlagsbortfallet skall utgå under ett år i stället för under tre år.

För egen del håller utskottet före att det synes vanskligt att av utvecklingstendensen beträffande de senast beslutade kommunala utdebiteringarna redan nu draga några bestämda slutsatser i den riktning, som antyds i motionen II: 389. Utskottet — som erinrar om att det förutsatts att en omprövning av grunderna för statsbidraget kommer till stånd vid en mera påtaglig ökning i de beräknade kostnaderna för detsamma — kan därför inte för närvarande tillstyrka någon åtgärd av det slag som åsyftas i sistnämnda motion. Därest emellertid den fortsatta utvecklingen skulle bestyrka de uttalanden som gjorts i motionen, synes det utskottet motiverat att statsbidragssystemet tas under omprövning.

Det må slutligen erinras, att chefen för finansdepartementet den 20 december 1957 erhållit Kungl. Maj:ts bemyndigande att tillkalla sakkunniga för utredning rörande den kommunala skatteutjämningen, vilken utredning förutsatts avse även frågan om en reducering eller avveckling av statsbidraget i de kommuner, i vilka bidraget vid 1965 års utgång inte helt indragits.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 389, till *Skatteersättning till kommunerna, m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 580 000 000 kronor.

Diverse

63:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67, s. 97), vilket innebär en anslagsökning med 15 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 1 105 000 kronor.

64:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Generaltullstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68, s. 97), vilket innebär en ökning av anslaget med 7 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Generaltullstyrelsens delfond* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 340 000 kronor.

65:o) **Staten åliggande kommunala och andra utskylder.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 69, s. 97), vilket innebär en minskning av anslaget från 1 000 kronor till ett formellt belopp av 100 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Staten åliggande kommunala och andra utskylder* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

66:o) **Bidrag till vissa internationella byråer och organisationer m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70, s. 97 och 98) och under erinran att det äskade anslaget avses skola ersätta tre för innevarande budgetår anvisade anslag om tillhopa 152 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa internationella byråer och organisationer m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 152 000 kronor.

67:o) **Vissa kostnader för en internationell statistikkonferens i Sverige år 1957.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71, s. 98 och 99), vilket innebär en anslagsminskning med 32 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för en internationell statistikkonferens i Sverige år 1957* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 48 000 kronor.

68:o) **Vissa kostnader för internationell representation.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72, s. 99), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader för internationell representation* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 20 000 kronor.

69:o) **Upplysningsarbete rörande samhällsekonomiska frågor m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 73, s. 99 och 100) föreslagit riksdagen att till Upplysningsarbete rörande samhällsekonomiska frågor m. m. för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 200 000 kronor.

Samarbetsorganet *Ekonomisk information* har hemställt att anslaget för nästa budgetår upptas med oförändrat belopp.

Departementschefen anför för egen del följande.

Jag finner det angeläget, att det upplysningsarbete som bedrivs genom Ekonomisk information fortsättes. Mot den gjorda beräkningen av kostnaderna för trycksaker och filmkopior, sammanlagt ca 70 000 kronor, har jag ingen erinran. Vad däremot angår medel för en ny film rörande företagsnämndernas verksamhet anser jag, att man bör kunna väsentligt begränsa detta projekt. Enligt vad jag erfarit kan kostnaden för en kortare och till utförandet enklare film uppskattas till omkring 50 000 kronor. Det sammanlagda medelsbehovet för nästa budgetår kan sålunda anges till omkring 120 000 kronor. Med hänsyn till den reservation å anslaget som beräknas föreligga den 30 juni i år, torde medelsanvisningen emellertid kunna begränsas till 100 000 kronor.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft två lika lydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lindblom* och fru *Gärde Widemar* (I: 225) och den andra inom andra kammaren av fru *Sandström* och herr *Helén* (II: 275), i vilka motioner hemställts, att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts begäran under punkt 73, sjunde huvudtiteln, om ett anslag på 100 000 kronor till Ekonomisk information samt att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära att den av samarbetsorganet Ekonomisk information bedrivna upplysningsverksamheten avvecklas.

Beträffande motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet hänvisa till motionen II: 275.

Utskottet. Den upplysnings- och propagandaverksamhet, som utövas av samarbetsorganet Ekonomisk information, är enligt utskottets mening av värde för därav berörda parter. De medel man härvid betjänar sig av — film, affischer, broschyrer, kursböcker och annat material till studieverksamhet — utgör också ett effektivt komplement till de informationer som förmedlas främst genom dagspressen och radion. Det synes utskottet därför motiverat att verksamheten av staten lämnas det härför erforderliga ekonomiska stödet. Det av Kungl. Maj:t gjorda anslagsäskandet — 100 000 kronor emot 200 000 kronor för innevarande budgetår — har inte givit utskottet anledning till erinran. Utskottet kan alltså inte biträda de i motionerna I: 225 och II: 275 framställda yrkandena.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 225 och II: 275, såvitt de avser anslagsfrågan, till *Upplysningsarbete rörande samhällsekonomiska frågor m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor;

II. att motionerna I: 225 och II: 275, i vad de avser skrivelse till Kungl. Maj:t, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

70:o) Statens tobaksnämnd. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 74, s. 100), vilket innebär en anslagsökning med 7 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens tobaksnämnd* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 32 000 kronor.

71:o) Kommittéer och utredningar genom sakkunniga. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75, s. 101), vilket innebär en anslagsökning med 200 000 kronor vid beaktande jämväl av å tilläggsstat för innevarande budgetår anvisat belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 1 300 000 kronor.

72:o) Extra utgifter. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, s. 101), vilket innebär en anslagsökning med 25 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1958/59 anvisa ett reservationsanslag av 65 000 kronor.

73:o) Väcka motioner om statsbidrag till Föreningen Fruktdrycker. I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bengtson m. fl.* (I: 89) och den andra inom andra kammaren av herr *Rimmerfors m. fl.* (II: 79), har yrkats att riksdagen måtte besluta att för budgetåret 1958/59 under sjunde huvudtiteln anvisa ett anslag till Föreningen Fruktdrycker på 25 000 kronor, att utgå i enlighet med samma villkor som tidigare.

I fråga om motiveringen för detta yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 79.

Utskottet. Vad i motionerna anförts till stöd för det däri framställda yrkandet synes utskottet inte utgöra tillräcklig anledning för riksdagen att genom beviljande av det begärda anslaget frångå den ståndpunkt som Kungl. Maj:t i förevarande fråga intagit. Utskottet hemställer därför,

att motionerna I: 89 och II: 79 icke må av riksdagen bifallas.

74:o) Uppskjuten fråga. Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande i fråga om nedannämnda av Kungl. Maj:t under följande punkt framställda förslag, nämligen:

punkten 39: Kontrollstyrelsen: Avlöningar; vilket utskottet härmed får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 4 mars 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Ohlon, Gustaf Andersson, Ivar Johansson, fröken Andersson, herrar Birger Andersson, Thun, Pålsson, Holmqvist, Rikard Svensson, Söderberg, Axel Johannes Andersson, Mårtensson och Jacobsson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Åkerström, Petterson i Degerfors, Thapper, Ståhl, Persson i Växjö, Staxäng, Rubbestad, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Widén, Nihlfors, Löf-roth, Gerhard Nilsson i Gävle och Lassinantti.

Reservationer

1) vid punkten 62 (Skatteersättning till kommunerna, m. m.)

a) av fröken Andersson, herrar Skoglund i Doverstorp, Staxäng och Gerhard Nilsson i Gävle, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»I de likalydande, till bevillningsutskottet remitterade motionerna I: 194 och II: 233 har bl. a. hemställts, att riksdagen måtte besluta att full kompensation till kommunerna för skatteunderlagsbortfallet i samband med höjningen av de kommunala Ortsavdragen skall utgå under ett år i stället för tre år. Motionernas syfte är att en avveckling av skatteersättningen till kommunerna skall påbörjas redan fr. o. m. år 1959 och att den därvid skall ske i samma takt som enligt riksdagens beslut år 1957 gäller fr. o. m. år 1961. Man skulle därigenom på sex i stället för på åtta år komma ned till den skatteersättning till vilken fjolårets beslut syftade. Kostnaden för skatteersättningen skulle enligt motionärernas beräkning nedbringas med 32 miljoner kronor för nästa budgetår samt med 97 resp. 129 miljoner kronor för budgetåren 1959/60 och 1960/61. Sammanlagt skulle besparingen t. o. m. budgetåret 1965/66 uppgå till ca 650 miljoner kronor, varav ca 480 miljoner kronor skulle gå ut över de ca 150 kommuner, som har minst så högt skatteunderlag per invånare som genomsnittet i landet, och ca 170 miljoner kronor skulle falla på övriga inemot 900 kommuner.

Såsom skäl för sitt yrkande anför motionärerna följande. Genom att skatteersättningen anknutits till de kommunala utdebiteringarna och kommunerna i stor utsträckning höjt sina utdebiteringar sedan 1957 — genomsnittet för 1958 är 13 kronor 70 öre per skattekrona mot 12 kronor 60 öre för 1957 — blir statens bidrag större än som beräknades 1957. För 1958/59 beräknas det till 581,4 miljoner kronor, vilket är 54,8 miljoner kronor mer än enligt tidigare beräkningar. Vid ett bibehållande av samma utdebitering under åren fram t. o. m. 1965 skulle den totala skatteersättningen utgöra ca 3 680 miljoner kronor mot tidigare beräknat 3 330 miljoner kronor, en ökning av statens utgifter alltså med ca 350 miljoner kronor. Utdebiteringshöjningarna betyder icke blott en utgiftsökning för staten på ca 55 miljoner kronor under kommande budgetår, utan även att den avsedda lättningen i den kommunala beskattningen reduceras med ett belopp som sammanlagt ej obetyd-

ligt överstiger 300 miljoner kronor. För staten är utgiftsökningen högst allvarlig med hänsyn till den försämring av budgeten som inträtt i förhållande till vad som 1957 antagits i fråga om budgetåret 1957/58. Försämringen för detta budgetår kan uppskattas till mer än 900 miljoner kronor, vilket innebär att driftbudgeten i verkligheten kommer att bli ej oväsentligt underbalanserad. Vad angår budgetåret 1958/59 är budgeten sådan att stark återhållsamhet i fråga om statsutgifterna är påkallad. Motionärerna framhåller även, att vid en ökning av inkomsterna i landet på t. ex. 3 procent per år kommunerna redan efter två å tre år kan beräknas ha fått så stor ökning av skatteunderlaget att denna uppväger eller överstiger det genom ortsavdragshöjningen föranledda skatteunderlagsbortfallet. Även sedd enbart från kommunal utgångspunkt kan därför den föreslagna ändringen inte innebära några nämnvärda menliga verkningar.

Utskottet delar den uppfattning som kommit till synes i förenämnda motioner i fråga om behovet av stark återhållsamhet med statsutgifterna. Den försämring av budgetläget som inträtt under senare år är i hög grad oroande. Såvitt utskottet kan finna är möjligheterna att nå ens en balanserad driftbudget helt obefintliga, därest icke utgiftsnedskärningar företages även på områden beträffande vilka riksdagen tidigare tagit ställning. Det synes utskottet icke osannolikt att den av kommunerna företagna höjningen av de kommunala utdebiteringarna, vilken som nämnt medför en ökning av skatteersättningen med ca 55 miljoner kronor nästkommande budgetår, i många fall funnit sin motivering just i det förhållandet att staten beslutat lämna full kompensation för skatteunderlagsbortfallet för 1958. Såsom motionärerna framhållit har dessa höjningar även inneburit att den 1957 avsedda lättningen i fråga om kommunalbeskattningen i högst betydande grad reducerats. Från olika synpunkter finns det därför anledning att nu ompröva det beslut rörande kompensationen till kommunerna i anledning av ortsavdragsreformen, som fattades vid 1957 års riksdag, i syfte att begränsa denna ersättning.

Lämpligast synes härvid vara att en reducering av skatteersättningen påbörjas redan 1959. Skäl kunde även tala för att låta denna reducering ske i snabbare takt än från början avsetts. Utskottet anser sig dock tills vidare böra begränsa sig till att uttala sig för att skatteersättningen fr. o. m. 1959 reduceras i samma takt som enligt 1957 års riksdagsbeslut skall gälla fr. o. m. 1961. Härigenom kan anslaget till skatteersättning till kommunerna nedbringas med 32 miljoner kronor för nästa budgetår.

Såsom i motionerna I: 194 och II: 233 framhållits, skulle en ökning av inkomsterna i landet på t. ex. 3 procent per år innebära, att kommunerna redan efter två å tre år kan beräknas ha fått så stor ökning av skatteunderlaget att denna uppväger eller överstiger det genom ortsavdragshöjningen föranledda skatteunderlagsbortfallet. Med hänsyn härtill anser utskottet att den anpassningstid som kommunerna beredes vid ett bifall till utskottets förslag är fullt tillräcklig.

Utskottet förutsätter att det får ankomma på Kungl. Maj:t att, i anslutning till vad utskottet anfört, vidtaga erforderliga ändringar i kungörelsen den 16 maj 1957 angående skatteersättning i anledning av 1957 års ortsavdragsreform (nr 205).

I motionen II: 389 — vilken i motsats till de nyssnämnda motionerna hänvisats till statsutskottet — görs gällande, att ökningen av de för år 1958 fastställda kommunala utdebiteringarna — i motionen angiven till i genomsnitt 1 krona 10 öre per skattekrona — skulle ha sin grund inte i det skattebortfall, som orsakats av den i följd beslutade höjningen av de kommunala ortsavdragen, utan i en till följd av stegrad kommunal expansionstakt uppkommen ökning av kommunernas utgifter. Från denna utgångspunkt finner motionärerna det angeläget att grunderna för det här ifrågakvarande statsbidraget till kommunerna omprövas, varvid främst förordas en begränsning av den tid av tre år, varunder kompensationsbidraget skall utgå oavkortat till samtliga kommuner. Utskottets i det följande gjorda hemställan, som i sak grundar sig på vad utskottet i det föregående anfört, ansluter sig av formella skäl till sistnämnda motion.

Under återopande av det anförda och då utskottet sålunda anser, att full kompensation till kommunerna för skatteunderlagsbortfallet i samband med höjningen av de kommunala ortsavdragen bör utgå endast för år 1958 och reducering av skatteersättningen ske fr. o. m. år 1959 i den takt som tidigare beslutats fr. o. m. år 1961, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 389, till *Skatteersättning till kommunerna, m. m.* för budgetåret 1958/59 anvisa ett förslagsanslag av 548 000 000 kronor.»

b) av herrar *Pålsson, Söderberg, Petterson* i Degerfors, *Rubbestad* och *Lassinantti*, vilka ansett att det stycke i utskottets yttrande på s. 27, som börjar med »För egen» och slutar med »under omprövning», bort ha följande lydelse:

»För egen del håller utskottet före, att det synes vanskligt att av utvecklingstendensen beträffande de senast beslutade kommunala utdebiteringarna redan nu draga några bestämda slutsatser i den riktning, som antyds i motionen II: 389. Det torde icke vara möjligt att beträffande en inträdd allmän ökning av de kommunala utdebiteringarna för ett enstaka år verkligen konstatera, om densamma är att betrakta såsom en följd av stegrad kommunal expansionstakt. Andra omständigheter kan i och för sig utgöra förklaring till den nu inträdda utdebiteringsökningen. Främst må erinras om den utgiftstegring, som kommunerna fortgående drabbats av därigenom att deras kostnadsandel för flera samhällliga uppgifter automatiskt ökas på grund av gällande reglers konstruktion beträffande kostnadsfördelningen mellan stat och kommun. Verknningar av sådan innebörd har ju gjort sig gällande exempelvis i fråga om kostnaderna för folkpensioneringen, byggnader inom det allmänna skolväsendet, ålderdomshem samt skolmållids-

verksamheten. Härtill kommer, att den senaste tidens kreditmarknadsläge varit i hög grad ägnat att nödvändiggöra utdebiteringsökningar i kommunerna. Redan räntehöjningen har verkat i sådan riktning, och de minskade upplåningsmöjligheterna för långsiktiga företag torde ha föranlett en ökad skattefinansiering, som kanske i vida högre grad vållat utdebiteringsökningarna. Sådana omständigheter som de nu nämnda skulle uppenbarligen ha verkat utdebiteringshöjande, även om den i fjol beslutade höjningen av de kommunala ortsavdragen icke kommit till stånd, men har givetvis betydtt en ökning i motsvarande mån av det skattebortfall som denna reform i realiteten medfört.»

c) av herr *Ohlon*

d) av herr *Thun*

2) vid *punkten 69* (Upplysningsarbetet rörande samhällsekonomiska frågor m. m.) av herrar *Ohlon, Ivar Johansson, fröken Andersson, herrar Pålsson, Axel Johannes Andersson, Jacobsson, Skoglund* i Doverstorp, *Ståhl, Staxäng, Rubbestad, Widén, Nihlfors, Löfroth* och *Gerhard Nilsson* i Gävle, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 225 och II: 275 och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Kungl. Maj:t har under förevarande punkt hemställt om anvisande av ett anslag å 100 000 kronor. Behovet av upplysning i samhällsekonomiska frågor utgör visserligen en angelägenhet av allmän räckvidd. Emellertid bedrivs f. n. en sådan upplysning av både folkbildningsorganisationer, brevskolor och korrespondensinstitut, liksom även i den obligatoriska undervisningen. Härtill kommer den information som förmedlas genom dagspressen och radion. Slutligen bedriver också arbetsmarknadens egna organisationer en fortlöpande bildningsverksamhet på här ifrågavarande område. Det synes utskottet vid angivna förhållanden inte motiverat att staten belastas med utgifter för upplysningsarbete i hithörande frågor. Särskilt i den ekonomiskt ansträngda situation som nu är rådande framstår det som angeläget att största återhållsamhet med statens utgifter iakttas. Utskottet tillstyrker därför de i motionerna I: 225 och II: 275 framställda yrkandena.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 225 och II: 275, såvitt de avser anslagsfrågan, avslå Kungl. Maj:ts förslag om ett reservationsanslag av 100 000 kronor till Upplysningsarbete rörande samhällsekonomiska frågor m. m.;

II. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 225 och II: 275, såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t begära att den av samarbetsorganet Ekonomisk information bedrivna upplysningsverksamheten avvecklas.»

3) vid *punkten 73* (Väckta motioner om statsbidrag till Föreningen Frukt-drycker) av herrar *Pålsson, Rikard Svensson, Axel Johannes Andersson,*

Jacobsson, Widén och Löfroth, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 89 och II: 79 och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Alltsedan budgetåret 1955/56 har bidrag av statsmedel utgått till Föreningen Fruktdrycker för upplysningsverksamhet rörande alkoholfria fest- och sällskapsdrycker. Bidraget har utgått med högst 25 000 kronor för varje budgetår, och dess exakta belopp har motsvarat vad som för samma ändamål tillskjutits från näringslivet. Med hänsyn till den gagneliga verksamhet, varom här är fråga, finner sig utskottet böra tillstyrka det i motionerna framställda yrkandet, vilket innebär att anslaget bibehålles å riksstaten. I likhet med motionärerna förutsätter utskottet att anslaget utgår på samma villkor som tidigare. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 89 och II: 79, till *Bidrag till Föreningen Fruktdrycker* för budgetåret 1958/59 anvisa ett anslag av 25 000 kronor.»